

OUĂLE DE PAȘTE

Deși mulți s'au înlețnicit cu aflarea originii oualor roșii, nimeni nu au putut hotărî încă adevărata lor origine. Ea pare să dateze de la păgâni și să fi trecut mai târziu în biserică creștină.

Oul ca simbol păgân, s'a găsit în temelii cladirilor vechi sau chiar în mormine. În 1897 s'a descoperit într'un sarcofag din Worms, pe lângă scheletul unei fete și monede din 320 a. Chr. și ouă vopsite, zice d. Țigara-Samurcaș în ineresanta sa lucrare: „Arta în România”.

La păgâni, ouale roșii erau semnul ivirii primăverii. La popoarele creștine, ouale de Paște pare să fie o tradiție simbolică a bisericii primilive. Lamurirea lor e de diferite feluri.

Dupa unii, oul ar fi amintirea oului roșu pe care l-a ouat după cum zice legenda o gaină a părinților împăratului Alexandru Sever în ziua nașterii acestuia.

Alții îl atribuie martiriului la care au fost supuși creștini. La păgâni, oul avea un înțeles mistic, relativ la originea ființelor și lumii.

Poate ca aceasta e tradiția care s'a păstrat și în noua religie.

Adepii creștinismului văzura în fenomenul deschiderii oualor un simbol al învierii lui Cristos.

În secolul al XIII-lea, la Paris, dascalii de biserică, studenții și tinerii din burghezii se adunau pe piețele publice, formau un lung cortegiu cu steaguri, trâmbițe și tobe în frunte, și se rânduiau în pridvorul bisericilor unde cântau o parte din slujba numita *Laudes*. Apoi se împrăștau pe străzi și adunau ouă de Pașe.

În cursul celor două secole din urmă, în ziua de Paște, se aduceau coșuri cu ouă aurite regelui care le împărțea celor din jurul său. Uneori ouale erau pictate cu maestre.

Printre curiozitățile bibliotecii din Versailles, se găsesc două ouă de Pașe pictate de celebrii pictori Lancret și Watteau. Aceste ouă au fost oferite Victoriei de Franța, fiica lui Ludovic al XV-lea.

La germani, datina oualor roșii e asemănătoare cu a noastră. Ea mai există și în unele ținuturi din Belgia, unde ouale roșii se trimet de obicei între îndrăgostiți sau logodnici.

În Rusia, tradiția e aceiași ca la noi și se pastrează cu sfințenie de la țară până la *muji*. Celor ce mor în sărbătorile Paștelor, li se pune un ou roșu în mână la înmormântare.

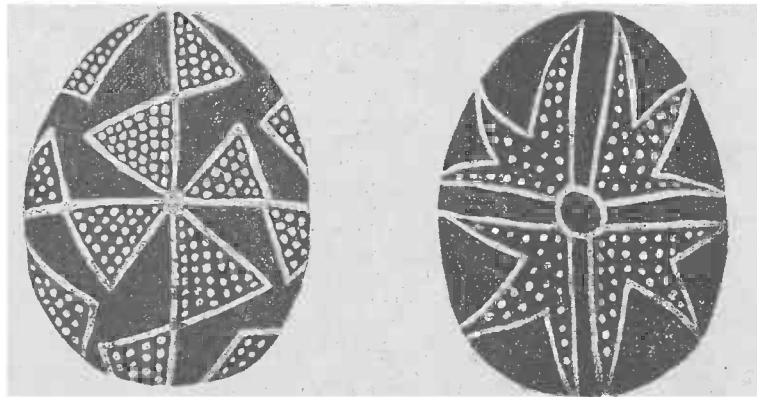
Polonii nu și-au pierdut datina nici când vântul dezastrului i-a împrăștiat în lume. Până și în emigrare, ei au păstrat obiceiul vechiu ca fiecare gospodăru să ofere în Lunia Paștelor oricărui musafir un ou roșu pe care îl rupea cu degetele și îl împărțea cu musafirul său.

La noi, originea oualor roșii are diferite legende. Cu oarecare variație, ea ar fi următoarea, după cunoscutul nostru folclorist S. Fl. Marian.

După rastignirea lui Isus Cristos o evreică care ducea o coșcă cu ouă, se întâlnește cu o creștină care îi zice bucuroasă: Cristos a înviat!

Dar evreica îi răspunde că atunci ar crede ea, că a înviat Isus, când ouale din coșcă s'ar face roșii.

Și pe da a, ouale s'au roșit toate, iar evreica a rămas înmărmurită de minunea pe care a văzut-o.

Sun și alte legende, mai mult sau mai puțin apropiate de aceasta.

În Bucovina, ar fi datina ca toți din casa să se spele în noaptea învierii cu apa în care a fost pus un ou roșu și bani de argint și de aur.

Aceasta ca să fie ușori, roșii și sănătoși ca oul, iar banii ca să le meargă bine tot anul și să fie curați ca aurul și argintul.

Pe lângă ouale roșii făcute cu *băcan*, s'au mai introdus în timpul din urmă ouă de diferite culori, făcute cu anilină.

Ouale încondeiate însă sunt uneori adevărate capodopere ca desen și execuție. Originea acestora e veche și nu i se poate stabili începutul. Ea există la diferite popoare. La noi însă, pare să se fi păstrat cu sfințenie, căci, pe când în Moravia unde abia se găsesc o singură babă care să încondeieze pentru unul sau chiar două sate, la noi aproape fiecare țărancă se pricepe să încondeieze ouă, zice d. Țigara-Samurcaș.

Isvoadele acestor ouă încondeiate sunt uneori cu adevărat artistice, întotdeauna frumoase și având fiecare caracterul propriu poporului său.

La noi, ouale se vopsesc în Joia și Vinerea Paștelor și nu cred să fie o singură casa românească, în care înlețnicirea aceasta să nu fie una din grijile de capetenie ale unei bune gospodine.

L. H.

Ţ serbare a elevilor școlii Centrale